

DSOG *bladet*

Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi

Bestyrelsens klumme 3
Meddelelser fra redaktøren 4
DSOG's bestyrelse 4

Artikler og debat

Fra Historisk Arbejdsgruppe 8

DSOG-information

Organon's Gynækologiske
Forskningslegat 2007 12
EXPU ønsker 12

Annoncering af møder & kurser

ALSO® Advanced Life Support in Obstetrics 15
NUGA-kongres 15

DFKO

Nyt fra DFKO 17

FYGO

FYGO-klumme november 2006 18
Kursus: Trombose og hæmostase i obstetrik og gynækologi 19
Kursus: Basal kirurgisk teknik og syning af fødselslæsioner 19
FYGO Internatkursus »Kvinder og smerte« og Generalforsamling 21
Generalforsamling i FYGO 22

2006

December

Nr. 6

Årgang 27

Bestyrelsens klumme

FIGO-kongressen i Kuala Lumpur er nu afsluttet. Der var flot dansk deltagelse både kvantitativt og ikke mindst kvalitativt. De danske indlæg var i verdensklasse. Kongressen fokuserede på FIGO's mærkesager Ethical Aspects of Human Reproduction and Women's Health, Safe Motherhood and Newborn Health, Women's Sexual and Reproductive Rights og sidst men ikke mindst HPV og cervixcancer. Det er ganske enkelt banebrydende, at vi nu kan vaccinere unge kvinder mod HPV og dermed undgå flertallet af de tragiske fatale forløb af cervix cancer samt dysplasierne og konisationerne. For vaccinationerne vil de samme forhold gøre sig gældende som for det hidtidige smear-program. De kvinder, som har færrest ressourcer, vil være dem med størst sandsynlighed for sygdom. Lad os derfor hurtigst muligt få sat gang i et gratis vaccinationsprogram!

På FIGO-kongressen blev vi i DSOG opfordret til at indgå i »twinning project« med det nigerianske selskab for gynækologi og obstetrik. Projektet indebærer, at man på det organisatoriske plan vejleder i f. eks. hjemmeside, kommunikation, uddannelse, videreuddannelse, audit, guidelines, registrering etc. Vi har startet en dialog med det nigerianske selskab og overvejer, om vi i DSOG kan påtage os opgaven.

Der er 1.200 speciallæger i gynækologi og obstetrik i Nigeria til en population på 132 millioner. I Danmark er vi aktuelt 500 speciallæger i gynækologi og obstetrik, men i Sundhedsstyrelsens dimensioneringsplan forudsiges et fald til 400 speciallæger inden for de kommende 10 år. Vi har ingen problemer i sammenligning med Nigeria, men hvis vi skal leve op til befolkningens og egne forventninger om faglighed og service, er det bydende nødvendigt at tiltrække så mange unge læger til specialet, som vi overhovedet kan uddanne på afdelin-

gerne og i speceallægepraksis. Det er derfor ekstra nedslående at læse den sidst udkomne inspektorrapport om et utilfredsstillende kontrolbesøg nr. 2 (!) på en gynækologisk-obstetriske universitetsafdeling. Det må kunne gøres bedre.

I Nigeria foregår der ingen fødselsregistrering overhovedet. I Danmark registreres meget, men der skal også registreres korrekt. Ellers er arbejdet spildt. For at øge kvaliteten af den obstetriske kodning har Jens Langhoff-Roos taget initiativ til at danne en gruppe bestående af Steen Rasmussen (Sundhedsstyrelsen), obstetrikere, jordemødre og neonatologer. Gruppen har netop fået bevilget kr. 100.000 af Sundhedsstyrelsen til en pilot-kodnings-inspektorordning ! Fire afdelinger vil blive udvalgt til projektet. Det bliver spændende at se resultaterne.

Ditte Trolle fra Efteruddannelsesudvalget har taget et andet godt initiativ. Der bliver arrangeret et meget savnet kursus i gynækologisk endokrinologi. Se hjemmesiden for program.

Helle Meinertz

Formand for DSOG

Meddelelser fra redaktøren

Deadlines og udgivelsesdatoer for medlemsbladet i 2007:

- 5. januar/7. februar 2007
- 2. marts/4. april 2007
- 8. maj/13. juni 2007
- 20. juli/22. august 2007
- 12 september/10. oktober 2007
- 2. november/5. december 2007

Husk at bladet kun kommer 6 gange årligt, og vær opmærksom på forholdet mellem deadline og udgivelsesdato.

Da kalenderen findes opdateret på DSOG's hjemmeside, bliver den ikke længere udgivet i trykt form.

DSOG's hjemmeside: www.dsog.dk

Indlæg sendes på diskette eller via e-mail til:
Thomas Larsen, læge
Søndre Skovvej 21, 3. tv., 9000 Ålborg
tlf. 22 90 49 76
e-mail: thomaslarsen@dadlnet.dk

DSOG er medlemsblad for
Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi

Ansvarlig redaktør i henhold til presseloven:
Thomas Larsen

ISSN: 1602-5385

Design og grafisk produktion:
Lægeforeningens forlag

Tryk: Scanprint a/s, Viby J

DSOG's bestyrelse

Formand

Helle Meinertz, klinikleder, dr.med.
Fertilitetsklinikken, afsnit 455,
Gynækologisk-obstetriske afdeling
H:S Hvidovre Hospital
Kettegård Allé 30, 2650 Hvidovre
Telefon: 24 27 83 92
Privat: Høyrups Allé 21A, 2900 Hellerup
Telefon: 24 27 83 92
E-mail: helle.meinertz@dadlnet.dk

Næstformand

Morten Lebech, overlæge, sektionsleder
Gynækologisk-obstetriske afdeling G
Amtssygehuset i Herlev
Herlev Ringvej 75, 2730 Herlev
Telefon: 44 88 44 88, lokal 3671
eller dectelefon 82-627
Privat: Dalgas Boulevard 59, 1. tv.
2000 Frederiksberg
Telefon: 38 34 26 19 / mobil: 26 36 26 20
E-mail: morten.lebech@dadlnet.dk

Organisatorisk sekretær

Thomas Larsen, 1. reservelæge
Gynækologisk-obstetriske afdeling
Hjørring Sygehus
Bispensgade 37, 9800 Hjørring
Telefon: 99 64 64 64
Privat: Søndre Skovvej 21, 3. tv., 9000 Ålborg
Telefon: 98 11 77 78 / mobil: 22 90 49 76
E-mail: thomaslarsen@dadlnet.dk

Kasserer

Thea Lousen, afdelingslæge, ph.d.
Gynækologisk-obstetriske afdeling Y
Århus Universitetshospital,
Skejby Sygehus, 8200 Århus N
Telefon: 89 49 55 66

Privat: Skolebakken 5, 2. tv., 8000 Århus C
 Telefon: 86 17 26 12
 E-mail: lousen@dadlnet.dk

Videnskabelig sekretær

Thue Bryndorf, overlæge, dr.med.
 Fertilitetsklinikken, afsnit 455
 Gynækologisk-obstetrisk afdeling
 H:S Hvidovre Hospital
 Kettegård Allé 30, 2650 Hvidovre
 Telefon: 36 32 36 32
 Privat: Granholmen 28, 2840 Holte
 Telefon: 45 41 01 02
 E-mail: thue.bryndorf@dadlnet.dk

Uddannelsessøgende

Jakob Graves Rønk Dinesen, reservelæge
 Gynækologisk-obstetrisk afdeling Y
 Århus Universitetshospital, Skejby Sygehus,
 8200 Århus N
 Telefon: 89 49 55 66
 Privat: Bekkasinvej 5, 8382 Hinnerup
 Telefon: 86 91 05 92 / mobil: 20 25 95 75
 E-mail: jad@dadlnet.dk

Øvrige medlemmer

Susanne Christau, speciallæge,
 Frederiksdalsvej 70, 2830 Virum
 Telefon: 45 85 20 22, fax: 45 83 45 13
 Privat: Rønnebærvej 78, 2840 Holte
 Telefon: 45 42 33 17 / mobil 20 16 55 99
 E-mail: sus.christau@dadlnet.dk

Formand for FYGO

Christina Damsted Petersen, reservelæge
 Sexologisk Klinik, afsnit 7.1.11
 H:S Rigshospitalet
 Blegdamsvej 9, 2100 København Ø
 Telefon: 35 45 71 11
 Privat: Vesterbrogade 46, 5. th.
 1620 København V
 Telefon: 33 13 48 19
 E-mail: cdamsted@inet.uni2.dk

Formand for DFKO

Jan Pelle, speciallæge
 Søndre Stationsvej 31
 4200 Slagelse
 Telefon: 58 53 23 10; lægetelefon: 58 53 23 12
 Privat: Gedevej 48, 3520 Farum
 Telefon: 44 95 67 07
 E-mail: pelle@dadlnet.dk

Formand for undervisningsudvalget

Heidi Fosgrau Sharif, afdelinglæge, ph.d.
 Obstetrisk Klinik, afsnit 4031
 H:S Rigshospitalet
 Blegdamsvej 9, 2100 København Ø
 Telefon: 35 45 09 08
 Privat: Egemosegaard, Avderødvej 20
 2980 Kokkedal
 Telefon: 48 28 30 48
 E-mail: heidi_sharif@yahoo.dk

Formand for efteruddannelsesudvalget

Anders Atke, overlæge
 Gynækologisk-obstetrisk afdeling
 H:S Frederiksberg Hospital,
 Ndr. Fasanvej 57, 2000 Frederiksberg
 Telefon: 38 16 34 12
 Privat: Syvstjernevænge 4 B
 3500 Værløse
 Telefon: 49 13 36 93
 E-mail: atke@dadlnet.dk

Webmaster

Peter Secher, 1. reservelæge
 Gynækologisk-obstetrisk afdeling
 Viborg Sygehus, Heibergs Allé 4
 Postboks 130, 8800 Viborg
 Telefon: 89 27 27 27
 Privat: Espedalen 31, 8240 Risskov
 Telefon: 86 21 10 62
 E-mail: secher@dadlnet.dk

Fra Historisk Arbejdsgruppe

Ved skæbnens ugunst nåede bidraget fra Historisk Arbejdsgruppe ikke med i sidste nr. af DSOG-bladet. Det følger hermed.

To trofaste læsere havde indsendt rigtige løsninger – Hanne Christensen og Kjeld Rasmussen – og de har begge for længst fået tilsendt en lille boggive.

Løsning på Quiz nr. 1 i DSOG-bladet nr. 4, 2006

Den 10.1.1958 holdt professor Tage Malmström et foredrag i DSOG, hvor han fortalte om et nyt obstetrisk instrument, som han kaldte en »vakuum ekstraktor«. I sit foredrag gjorde han rede for, hvordan en stor trækraft kunne appliceres på fosterets hoved ved hjælp af en lille sugekop, som samtidig tillod fosterets hoved at rotere.

Oprindeligt anvendte Malmström sit instrument til ve-stimulation i andet stadium af fødslen ved at presse fosterhovedet mod cervix. Senere er det kun blev anvendt som et alternativ til fødetangen.

Anvendelsen af vakuum ekstraktoren skulle ske ve-synkront. Og for at dette kunne foregå optimalt, havde Tage Malmström konstrueret et såkaldt »Parturiotometer«, som kunne vise de intrauterine trykvariationer. Men mens Malmströms vakuum ekstraktor stadig anvendes over hele verden, er hans Parturiometer forlængst obsolet. Det samme gælder hans såkaldte »cysteløfter«, der indtil midten af 1970'erne efter samme princip som vakuum ekstraktoren blev anvendt på i hvert fald Kolding Sygehus, når store ovariecyster skulle løftes frem i et operationssår.

Tage Gustaf Malmström blev født i Malmö i 1911. Han læste medicin ved Lunds Universitet og blev læge herfra i 1940. Oprindeligt ville

han være kirurg, men specialiserede sig siden i gynækologi og obstetrik.

I 1949 blev Malmström ansat ved Sahlgrenska Sjukhuset i Göteborg, og det var her, han udviklede vakuum ekstraktoren. Siden blev han først docent, senere professor ved Göteborgs Universitet.

I 1965 blev han syg af Menières sygdom, og da symptomerne forværredes, trak han sig tilbage i 1969. Han døde den 19. januar 1995. Få måneder inden sin død modtog han ved FIGO-kongressen i Montreal i september 1994 en velfortjent officiel anerkendelse for sit arbejde med vakuum ekstraktoren.

Kilder:

1. Torsten Sørensen. Personen bag navnet – Tage Gustaf Malmström. WWW.dsog.dk
2. Tage Malmström. The vacuum extractor. An Obstetrical Instrument and The Parturiometer. A Tokographic Device. Second Gynaecologic and Obstetric Department of Sahlgrenska Sjukhuset, Göteborg 1957.

Løsning på Quiz nr. 2 i DSOG-bladet nr. 4, 2006

Som den første institution til fødende kvinder uden for København oprettede man Fødselsanstalten i Jylland i 1908. Den kom til at ligge i Aarhus, og bygningerne i Palæstil blev indviet i 1910 og siden udvidet flere gange. Fødselsanstalten modtog patienter uanset bopæl og fungerede som en universitetsafdeling efter oprettelsen af det medicinske fakultet under Aarhus Universitet.

Fødselsanstalten blev overført til Aarhus Amt i 1970 og indlemmet i Århus Kommunehospital. I 1996 blev fødeafdelingen sammen med gynækologisk afdeling overført til Skejby Sygehus. Og herefter kom de ærværdige bygninger til at huse samfundsmedicinske institutter under universitetet og et sundhedsvidenskabeligt fagbibliotek i samarbejde med Statsbiblioteket i Aarhus.

Fødselsanstaltens første chef blev Victor Albeck. Han havde konkurreret med Erik Hauch og Viggo Esman om stillingen som overaccoucheur ved Rigshospitalets fødeafdeling B, men tabte. I stedet var han selvskrevet til overlægestillingen ved Fødselsanstalten i Aarhus. Han blev institutionens første chef og var i de første fem år institutionens eneste læge.

I Århus fik Victor Albeck rig lejlighed til at udfolde sine glimrende administrative og videnskabelige evner. Og han blev hurtig en fuldblods-århusianer. Han var altid i første række, når der skulle tages initiativer til at fremme det videnskabeligt miljø i byen og var en af forkæmperne for, at det planlagte jyske universitet kom til at ligge i Århus.

Victor Albeck døde pludseligt den 25. januar 1933 – på det nærmeste forgudet af sine patienter. Han ligger begravet i Universitetsparken i Aarhus.

Kilder:

1. Den store danske Encyklopædi
2. Torsten Sørensen. Selskabets tidligere formænd – Victor Albeck (1932-1933). DSOG-bladet 2006; 27 (4): 8-9.

Medicinskhistorisk quiz

Quiz nr. 1

Ductus epoophori longitudinalis har også navn efter den læge, der påviste strukturen. Hvilken læge? Hvor blev han født, og hvor ligger han begravet?

Quiz nr. 2

På portio uteri ses undertiden små gullige eller hvidlige retentionscyster på overgangen mellem cylinderepitel og pladeepitel. Cysterne har navn efter en tysk læge. Hvilken? Hvad kaldes cysterne i de skandinaviske og tyske sprogområde, og hvad er baggrunden for navnet?

Løsningen kan senest to uger efter, at bladet er

udkommet, sendes til E-post-adressen: torsor@fks.vejleamt.dk med angivelse af afsenderens navn og adresse.

Torsten Sørensen

Selskabets tidligere formænd Erik Wilhelm Rydberg (1937-1939)

Af Mogens Osler

Rydberg blev født i Sverige den 22. november 1891, tog studentereksamen i Stockholm i 1910 og medicinsk embedseksamen i 1918. I 1932 blev han dr.med. ved Universitetet i Lund på grundlag af en afhandling om Cerebral injury in newborn children consequent on birth trauma. With an inquiry into the normal and pathological anatomy of the neuroglia.

Uddannelsen inden for obstetrik og gynækologi gennemførte han i Sverige, indtil han i 1935 efter konkurrence blev udnævnt til professor i obstetrik og gynækologi ved Københavns Universitet og overaccoucheur ved Rigshospitalets fødeafdeling A og gynækologisk afdeling I.I konkurrencen efter Svend Aage Gammeltofts professorat deltog ud over Erik Rydberg også Ebbe Brandstrup, Holger Christian Devantier, Poul Kühnel, Michael Nielsen. Rydberg vandt som nævnt konkurrencen med en afhandling om Betydningen af fosterhovedets form for forløsningens mekanisme.

Under udarbejdelsen af sin disputats og forarbejderne til den havde Rydberg fået interesse for at undersøge fødselens mekanismer, hvilket gav anledning til, at han konstruerede en række modeller af fosterhovedet og fødselskanalen, optog røntgenbilleder under fødslen og foretog en række matematiske beregninger om emnet på grundlag af disse. Undersøgelserne resulter-

rede blandt andet i udgivelsen af bogen *The mecanisme af labor* i 1954.

I de følgende år fortsatte hans interesse for røntgenundersøgelsernes muligheder under fødslen, hvilket resulterede i, at han udviklede apparatur til at foretage stereoskopiske røntgenundersøgelser under fødslen. Disse undersøgelser havde nok en videnskabelig interesse, men viste sig ikke at være anvendelige i praksis. Desuden kunne der være betænkeligheder ved at anvende røntgenstråler under fødslen. Resultaterne af undersøgelserne udgav Rydberg i 1969 i form af *An atlas of stereoscopic X-ray in obstetrics*.

Af Rydbergs mange øvrige videnskabelige arbejder må særlig nævnes hans arbejder om de nye muligheder for gynækologisk hormonbehandling (antex-physex), som han indførte i samarbejde med afdelingens øvrige læger.

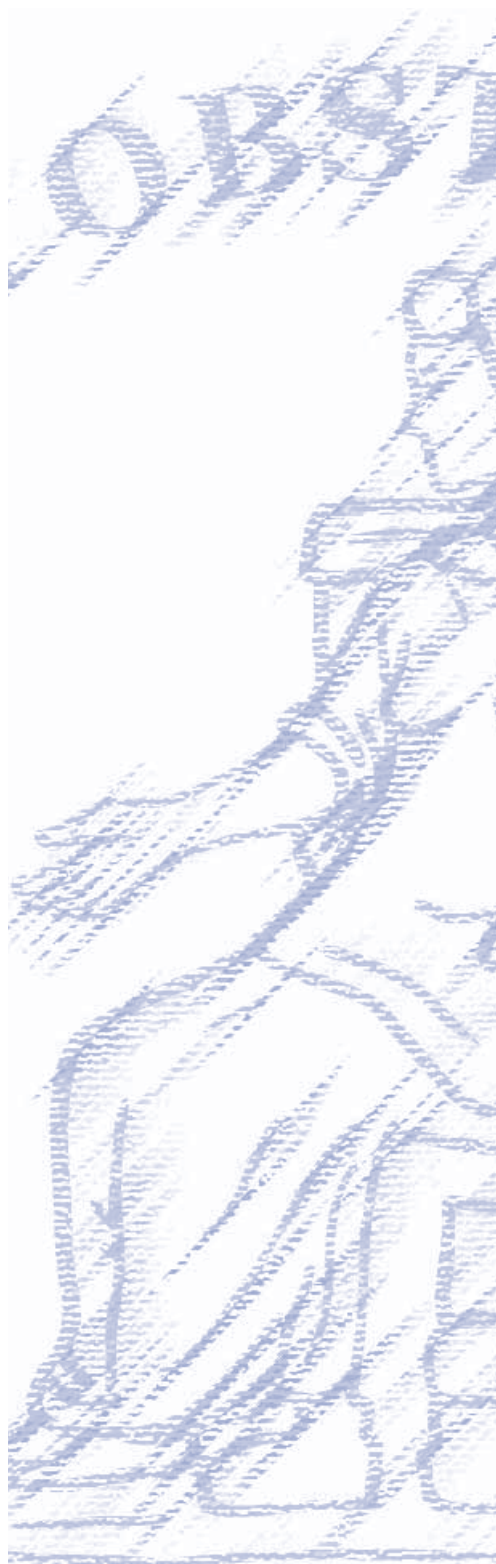
Rydberg var en meget omhyggelig leder af sin afdeling; han ønskede at være orienteret om hver enkelt patient og var en udmærket lærer for afdelingens læger, både hvad angår den daglige klinik og igangsættelse af videnskabelige arbejder.

Af andre aktiviteter kan nævnes, at Erik Rydberg var medlem af DADL's hygiejnekomité 1936-46 og medlem af svangerskabskommissionen i 1950, i hvis indstilling om en liberalisering af adgangen til svangerskabsafbrydelse han dog ikke kunne deltage. Han var modstander af at udvide adgangen til provokeret abort ud over de indikationer, der var gældende i henhold til loven af 1937.

Rydberg var herudover medlem af flere internationale selskaber inden for gynækologi og obstetrik. Desværre var hans liv i de senere år præget af en kraftig tiltagende synsnedsettelse. Han døde den 25. november 1978.

Reference:

Dyre Trolle. In memoriam. Erik Rydberg. Ugeskrift for læger 1979; 141: 1994-5.

Organons Gynækologiske Forskningslegat 2007

Organons udvikling af nye lægemidler er baseret på et solidt og bredt forskningsarbejde, som i vid udstrækning udføres i samarbejde med læger i kliniske eller laboratoriemæssige funktioner i det meste af verden.

Organon Danmark er bl.a. igennem vore forskningsprojekter og foredragsvirksomhed i kontakt med en række danske læger, som jævnlige søger økonomisk støtte til gynækologiske forskningsprojekter, til præsentationer af forskningsresultater og dertil hørende kongresdeltagelse eller studieophold.

Igen i 2007 vil Organon derfor uddele en legatportion med det formål at støtte danske lægers gynækologiske forskningsaktiviteter. Legatmodtagere bliver udvalgt af DSOG's bestyrelse.

Legatet er på kr. 50.000

Heraf vil kr. 5.000 blive uddelt som Karl Brogaard Hansens Pris til det bedste foredrag ved DSOG's forårsmøde og generalforsamling, samt kr. 5.000 til FYGO til koordinering af efteruddannelse. De øvrige midler anvendes til en eller flere legatportioner. Der skal ansøges om et beløb inden for legatets ramme – evt. som beløb til dækning af specifik del i projektet.

Kriterier for at søge:

- Forskningsaktiviteter skal foregå inden for det gynækologiske fagområde (dvs. ikke obstetrik)
- Læger under 40 år har fortrinnsret
- Basisforskning eller klinisk forskning kan indsendes
- Projekter skal hovedsagelig udføres i Danmark

- Projekter med international interesse foretrækkes

Hvad bør ansøgningen indeholde?

- Præsentation af projekt og ansøger (kort CV, inkl. cpr.-nr.)
- Projektbeskrivelse
- Budget
- Tidsplan
- Liste over andre igangværende ansøgninger eller modtagne legater
- Oplysninger om evt. projekt-/forskningskontonummer

Bemærk venligst, at ansøgningen bør være på maks 3-4 sider

Procedurer:

- Ansøgningen mærket »Organons Gynækologiske Forskningslegat« sendes til: Medicinsk chef Lis Raabæk Olsen, Organon AS, Literbuen 9, 2740 Skovlunde
- Ansøgningen skal være Organon AS i hænde senest den 1. februar 2007
- Legatmodtagerne, inklusive deres belønnede projekter, vil blive nævnt i forbindelse med DSOG's forårsmøde og generalforsamling d. 20.–21. april 2007
- Alle ansøgere vil få skriftlig besked

Dette opslag kan desuden læses på DSOG's hjemmeside: www.dsog.dk

EXPU ønsker

Overlæge, Lars Alling Møller til lykke med vel gennemført ekspertuddannelse i Urogynækologi. Vi håber, at både Lars og hans patienter får glæde heraf.

På udvalgets vegne
Niels Ulbjerg, formand

MØDER OG KURSER

ALSO® Advanced Life Support in Obstetrics

Kursus i praktisk akut fødselshjælp

Ansøgningsfristen forlænget

ALSO® Scandinavia and Greenland udbyder i samarbejde med American Academy of Family Physicians kursus i akut obstetrik efter ALSO®-konceptet.

Tidspunkt:

- Kursus nr. 21: 12.-13. marts 2007
- Kursus nr. 22: 14.-15. marts 2007

Sted:

H:S Hvidovre Hospital.

Kursuskoncept:

Træning og uddannelse i hurtig og effektiv behandling af akutte og alvorlige obstetriske situationer efter ALSO-konceptet, som er anerkendt og udbredt over det meste af verden.

- Systematisk indlæring af praktisk obstetrik
- Klinisk anvendelig metodik
- Gennemprøvede og evidensbaserede principper
- Interaktiv undervisning med fantomøvelser og cases
- Tværfagligt samarbejde
- Teoretisk opdatering i akut obstetrik

Der udleveres omfattende undervisningsmateriale på engelsk, som forudsættes gennemlæst før kursusstart. Undervisningen foregår på dansk ved certificerede ALSO®-instruktører. Afsluttende skriftlig og praktisk prøve på dansk.

Målgruppe:

Speciallæger, læger under uddannelse i gynækologi & obstetrik og jordemødre.

Andre faggrupper med speciel obstetrisk interesse er velkomne.

CME:

Kurset er af DSOG godkendt til 16 CME-points.

Tilmeldingsfrist:

Senest 5. januar 2007 (forlænget i forhold til tidligere annonceret).

Tilmelding:

For detaljer og ansøgningskema se www.also-scandinavia.com

Yderligere information, herunder hjælp til tilmelding, kan fås hos kursussekretær Lisa Iversen, Lisa.Iversen@hh.hosp.dk, Udviklings- og uddannelsesafdelingen, H:S Hvidovre Hospital, telefon +45 36 32 36 32

NUGA-kongres

Nordisk Urogynækologisk Arbejdsgruppes årsmøde (NUGA-kongres) 2007

19.-20. januar, Helsinki

Program og tilmelding fremgår af NUGA's hjemmeside: <http://www.nuga-info.org/>

Med venlig hilsen

Gunnar Lose

Nyt fra DFKO

Hjemmesiden

Hjemmesiden er nu endelig i gang, og er kommet til at se rigtig spændende ud.

Herfra en stor tak til specielt Edith Svare og Jørn Rolighed for det kæmpearbejde de har udført for at etablere hjemmesiden.

Det kan imidlertid ikke gentages for tit, at skal det blive en god hjemmeside, er det vigtigt at det ikke kun er webmasters og bestyrelsen der kommer med indlæg. Det er vigtigt at vi alle bruger den og yder deres bidrag.

Analogisering

Det er vigtigt at vi alle lægger vores analogiseringer ind på hjemmesiden, således at vi, som jeg fortalte på mødet i Middelfart i oktober, kan delagtiggøre hinanden i honorering af indgreb, der ikke er aftalt honorar for.

Kursur og klubmøder

Efter aftale med gynækologklubben vil fremtidige kurser blive annonceret her.

- Næste kursus finder sted fredag den 12. januar 2007 hos Siemens i Ballerup. Emnet er Urogynækologi – Konsensus for gynækologisk praksis.
- Kursus og klubmøde i foråret finder sted den 23. marts på Klarskovgård. Kursus er for både læger og klinikpersonale.
- Gynækologklubbens kurser er også åbne for sygehuskolleger.
- Nærmere kan ses på Gynækologklubbens hjemmeside. Gynklubben.dk.

Generalforsamling

Lørdag den 13. januar 2007. Siemens Ballerup. Indkaldelse følger.

Jan Pelle, november 2006

FYGO-klumme november 2006

Når FYGO's medlemmer inden længe går på juleferie kan bestyrelsen se tilbage på et år med høj aktivitet. Året har været præget af forberedelserne til flere kurser for FYGO-medlemmer end nogensinde på ét år samt forberedelserne til det 16. ENTOG-møde, som løb af stablen den 1. december i Ørestaden hos Ferring, og som FYGO i år havde æren af at være vært for.

FYGO arbejder blandt andet i øjeblikket med at sammensætte et varieret kursusprogram til foråret 2007. Vi er opmærksomme på efterspørgslen i både Øst og Vest og håber at kunne gennemføre kurserne begge steder. Vi arbejder endvidere på, at inspektorbefragtelser, som gentages uden tegn på væsentlige forbedringer på anmærkede områder, kan sanktioneres i en eller anden form. Vi har i det forgangne år forsøgt at deltage i samtlige besøg men beklager, at vi ikke fik mulighed for at besøge Hjørring pga. korrespondanceproblemer forud for besøget.

I kølvandet på de nye Regioners oprettelse og den truende speciallægemangel har Sundhedsstyrelsen iværksat en høring om en dimensioneringsplan for vores speciale. DSOG er involveret i diskussionen, og FYGO følger udviklingen tæt på sidelinjen.

FYGO har fået oplysninger om, at pointsystemet til opnåelse af kursustilling samt vurderingsudvalget skal bortskaffes eller erstattes af en endnu ikke vedtaget model for ansættelsesprocedure for bl.a. vores speciale. Bevæggrundene for ændringen eller bortskaffelsen af pointsystemet er den stigende speciallægemangel, den lange tid det tager at uddanne en speciallæge i Danmark, en ulige fordeling af ansøgere til enkelte specialer og ledige kursusforløb i andre specialer. Konklusionen er, at pointsystemet i sig selv er forlængende for videreuddannelsen af speciallæger. FYGO holde sig orienteret og samarbejde med

de øvrige specialer, som er i lignende situation, deriblandt Yngre Pædiatrisk Selskab.

Forberedelserne til det 16. ENTOG-møde den 1. december 2006 har været i gang i mere end et år, og FYGO håber, at alle afdelinger, som har haft besøg af udvekslingslæger, har oplevet det som inspirerende og lærerigt at have haft besøg af udenlandske kollegaer i 4 dage. Vi håber, at det har givet nogle af vores medlemmer appetit til at søge ud på udveksling næste år, når det 17. ENTOG-udvekslingsprogram foregår i Øst i slutningen af november måned forud for det 17. ENTOG-møde.

Vi vil gerne takke for afdelingernes imødekommelse, deres indsats for at gøre opholdet lærerigt, spændende og deres bestræbelser for at introducere vores gæster til Danmark i en grå vinterperiode.

Den 15. og 16. marts 2007 afholder FYGO dets årlige internat og generalforsamling. Temaet for det videnskabelige møde er »Obstetriske og gynækologiske smerter«, et emne som vi håber I vil finde appetitvækkende. Vi håber at se rigtig mange medlemmer til mødet samt til Generalforsamlingen den 15. marts.

Andet sted i bladet finder I indkaldelse til generalforsamlingen. Der er ved den kommende generalforsamling minimum 3 bestyrelsesposter på valg samt en mulighed for at blive FYGO-formand, idet jeg takker af efter 2 år på posten som formand for FYGO. Det har været berigende, inspirerende og indsigtsgivende at sidde på posten i de forgangne 2 år. Jeg vil gerne takke mine bestyrelsesmedlemmer for deres store arbejdsindsats, ikke mindst i forbindelse med ENTOG-mødet i København.

FYGO varslede ved generalforsamlingen i år et tiltagende behov for at hæve kontingentet med 100 kr. til 200 kr. årligt pga. tilbagevendende problemer med likviditeten. Ved den kommende generalforsamling marts 2007 vil FYGO derfor foreslå dette vedtaget.

FYGO har en lang tradition for at uddele FYGO-prisen til en afdeling eller en person, som har gjort en enestående indsats for at forbedre uddannelsesforholdene på en afdeling. Jeg vil gerne opfordre alle medlemmer til at udpege en afdeling eller en person til FYGO-prisen 2007. Opslaget finder I et andet sted i dette blad eller på FYGO's hjemmeside.

Jeg glæder mig til at se så mange af jer som muligt på FYGO's internat i marts 2007 og siger tak for 3 gode og travle år i FYGO's bestyrelse!

FYGO ønsker alle en god jul og et godt nytår.

Christina Damsted Petersen
Formand

Kursus: Trombose og hæmostase i obstetrik og gynækologi

Tid/sted:

Torsdag d. 8. februar 2007 kl. 16.30–21.00, Konferencerummet, Gyn./Obst. Afdeling Y, Skejby Sygehus.

Målgruppe:

Yngre læger i introduktionsuddannelse, øvrige FYGO-medlemmer, og evt. andre interesserede.

Formål:

Indføring i problemstillinger omkring trombose og hæmostase i det gyn./obst. speciale.

Program:

Kurset vil omhandle bl.a. trombosetendens i svangerskabet, D-dimer som DVT-markør un-

der graviditet; trombofili og graviditetsudkomme, koagulationsændringer ved præeklampsi og post partum-blødning, von Willebrands sygdom og menorrhagi, samt en opdatering om HRT og tromboserisiko.

Undervisere:

Professor, dr.med. Jørgen Ingerslev, Center for Hæmofili og Trombose, Skejby Sygehus, og afdelingslæge, ph.d. Jannie D. Salvig, Gyn./Obst. Afdeling Y, Skejby Sygehus.

Point:

4,0 CME-point.

Kursusgebyr:

kr. 200,- inkl. mad og drikke.

Tilmelding:

E-mail til Fuglsang@ki.au.dk med angivelse af navn og arbejdssted samt ved indsættelse af kursusgebyr på kontonr. 7110 1778554 med tydelig angivelse af navn.

Kursusplads fås efter registreret indbetaling og efter »først til mølle-princippet«.

Kursusledelse:

Jens Fuglsang, kursusreservelæge, Skejby Sygehus, samt Mathilde Evaldsen, reservelæge, Randers Centralsygehus.

Kursus: Basal kirurgisk teknik og syning af fødselslæsioner

Tid/sted:

Tirsdag den 9. januar 2007 kl. 16.30–22.00, Institut for Eksperimentel Klinisk Forskning, Skejby Sygehus.

Målgruppe:

Yngre læger i introduktionsuddannelse, øvrige FYGO-medlemmer, og evt. andre interesserede.

Formål:

Indføring i basal kirurgisk teknik og syning af fødselslæsioner inkl. sfinkter.

Program:

- Generelle og specifikke operative principper herunder instrumentlære og –håndtering
- Suturering og knudeteknikker
- Syning af fødselslæsioner inkl. sfinkterruptur. Teori og workshop.

Undervisere:

Pål Wara, kir. Afd. P, Århus, Susanne Axelsen, overlæge, Skejby Sygehus, Pia Lindbergh, Johnson&Johnson og Misan Stehouwer og Sara Kindberg, forskningsjordemødre, Skejby Sygehus

Point:

4,5 CME-point.

Kursusgebyr:

kr. 200,- inkl. Mad og drikke.

Tilmelding:

E-mail til awl@dadlnet.dk med angivelse af navn og arbejdssted samt ved indsendelse af kursusgebyr på kontonr. 9735 0001457195 med tydelig angivelse af navn.

Kursusplads fås efter »først til mølle« og efter registreret indbetaling.

Kursusledelse:

Annemette W Lykkebo, kursist, OUH og Jacob Dinesen, kursist, Skejby.

FYGO-Internatkursus »Kvinder og smerte« og Generalforsamling

Målgruppe:

Alle medlemmer af FYGO .

Tid:

Torsdag den 15. og fredag den 16. marts 2007.

Sted:

Ledernes ConferenceCenter, Rugårdsvej 590,
5210 Odense NV.

Point:

(prækursister) 8 timer.

Pris:

Kr. 1.000,- (uden overnatning kr. 800,-).

Tilmelding:

Foregår pr. mail til Mathilde Evaldsen: mathilde@dadlnet.dk. Betaling sker ved indsættelse af det relevante beløb på konto i Danske Bank reg.nr. 3632 kontonr. 3632 190 573 med meget tydelig angivelse af deltagerens navn. Indbetalingen skal være os i hænde senest den 1. marts 2007! Vi har reserveret plads til i alt 65 deltagere og »først til mølle-princippet« gælder!

Program FYGO-internat 2007

»Kvinder og smerte«

Torsdag den 15.marts 2007

- 09.30–10.00 Ankomst og registrering.
Kaffe og brød.
10.00–11.00 Nutidens kvindesmerter.
Lise Ehlers.
11.00–11.20 Kaffe.

- 11.20–12.10 Kroniske smerter efter elektive operationer samt smertefysiologi. Foredragsholders navn offentliggøres senere.
12.10–13.00 Obstetriske smerter. Analgetika forbrug under graviditeten samt ved fødslen.
Ulla Bang, speciallæge i anæstesiologi, anæstesiologisk afdeling Skejby.
13.00–14.00 Frokost.
14.00–15.00 Smertebehandling og palliation. Lena Lundorf, speciallæge i anæstesiologi, overlæge, Viborg sygehus.
15.00–15.20 Kaffe.
15.20–18.00 FYGO-generalforsamling.
19.00 Middag.

Fredag den 16.marts 2007

- 09.00–10.00 Etniske smerter.
Amneh Hawwa, speciallæge i internmedicin, sexolog.
10.00–10.45 Seksuelle smerter.
Christina Damsted Petersen, læge, ph.d.-studerende, Sexologisk Klinik, H:S Rigshospitalet.
10.45–11.00 Kaffe.
11.00–11.45 Gynækologiske smerter. Endometriose.
Overlæge, dr.med. Annette Tønnes Pedersen, Gynækologisk-Obstetrisk afd., Juliane Marie Centeret H:S Rigshospitalet.
12.00–12.30 Kroniske bækkenmerter.
B. Bonde, fysio- og uroterapeut, Østerbro, København.
12.30–13.30 Frokost.
13.30–14.30 Livets smerte.
Preben Kok, sygehuspræst, Vejle Sygehus.
14.30–14.45 Evaluering.

Hermed indkaldes til ordinær

Generalforsamling i Foreningen af Yngre Gynækologer og Obstetrikere (FYGO)

**Torsdag den 15. marts 2007
kl. 15.20–18.00**

Ledenes UdannelsesCenter, Rugårdsvej 590,
5230 Odense.

Dagsorden:

1. Valg af dirigent.
2. Beretninger fra
  - a. Bestyrelsen
  - b. Undervisningsudvalget
  - c. Efteruddannelsesudvalget.
3. Godkendelse af regnskab og fastlæggelse af kontingent.
4. Indkomne forslag til sagsbehandling fra medlemmerne.
5. Valg af formand, øvrige bestyrelse og to revisorer, jf. paragraf 8.
6. Valg af FYGO's kandidater til DSOG's bestyrelses- og udvalg (undervisnings- og efteruddannelsesudvalget). Det endelige valg finder sted på DSOG's GF.
7. FYGO-prisen.
6. Eventuelt.

ad 3) Forslag fra medlemmerne skal være sekretæren Mathilde Evaldsen, Eugen Warmings Vej 33, 8000 Århus C. Email: mathilde@dadlnet.dk den 20. februar 2007.

ad 5) Formandsposten, minimum 2 bestyrelsesposter og en revisorpost er på valg. Alle medlemmer opfordres til at opstille. Opstilling kan ske helt frem til generalforsamlingen, og

man bedes motivere dette i et kort indlæg på mødet. Har du yderligere spørgsmål til bestyrelsens arbejde, er du velkommen til at kontakte bestyrelsens medlemmer.

På vegne af FYGO
Christina Damsted Petersen
FYGO-formand

